

SV formidler feil om friskoler

Av Helge Vatne, fung. generalsekretær i Kristne Friskolers Forbund

Tønsberg SV har delt sine bekymringer omkring marked og privatisering i Tønsberg Blad 09.09. Om det er fordommer eller kunnskapsmangel som gjør at friskoler blandes inn, skal være usagt. Men feil er det.

I innlegget «Marked og privatisering er en ideologi» sier gruppeleder i Tønsberg SV og leder i Vestfold SV, Olav Sanness Vika, at «SV ønsker et mangfold av skoler, og barnehager. SV, Ap og Rødt er positive til at både ideelle organisasjoner, foreldre og ildsjeler bidrar.» Dette er et godt skjult ønske. Når har SV, lokalt eller nasjonalt, støttet opprettelsen av friskoler (privatskoler med rett til statstilskudd)?

SV sier nei til privatisering av norsk skole fordi de vil at alle pengene skal gå til elevene. Fint. Men det er allerede et tydelig krav i privatskoleloven at statstilskuddet skal komme elevene til gode. Dette gjelder også foreldrebetalingen. Det er forbudt å ta ut utbytte fra friskoler.

I innlegget leser vi at «i Sverige og Danmark, som har mange privatskoler, har det ført til store sosiale forskjeller, fordi den offentlige skolen blir utarmet og de rike, flinke elevene samles på eliteskoler.»

Den dokumentasjon vi kjenner til, sier det motsatte. I Danmark går 20 % av grunnskoleelevene i friskoler, mens bare 4,6 % i Norge. Danmark ligger på 6. plass på Gini-indeksen, som er det som brukes av OECD og FN som indikasjon på sosiale og økonomiske forskjeller innad i et land. Norge er på 12. plass, rett foran Sverige på 13. plass. Høyt på listen betyr små forskjeller.

SV antyder at det er profitt og markedets løsninger som gjelder for skole i Norge. Dette er ukjent for oss, og friskoler er i alle fall ikke med her. Det offentlige har gjennom lovverket full kontroll med læreplaner og lønn til lærere i friskoler, og loven sikrer at skolene er åpne for alle. Friskoler har ofte et større mangfold i elevflokkene enn de kommunale skoler har, fordi bydelenes geografi ikke avgjør hvem som møtes i samme klasserom.

SVs ønske om en skole der «både Jørgen Hattemakers og borgerskapets barn treffes og lærer hverandre å kjenne», skapes i minst like stor grad i friskoler. Og skulle det beskjedne beløpet som er tillatt å ta i skolepenger, være for høyt, så kan SV vise sin støtte til alternative skoler ved å sørge for økt statlig støtte med tilsvarende reduksjon av foreldrebetalingen. Et minimum av støtte til de alternative skolene bør i alle fall være at SV slutter å sause friskoler sammen med private aktører som tar ut profitt.